

**Egzamin z wiedzy
finansowej Polaków**
Raport Kapitalni.org

Egzamin z wiedzy finansowej - wyniki

- ✓ **Polacy zaliczyli tekst z wiedzy na 3-.** W teście do zdobycia było 27 punktów. **Średnia** z testu wiedzy finansowej wyniosła **13,45 pkt.**
- ✓ **47%** badanych **nie jest w stanie udzielić poprawnych odpowiedzi na połowę zadanych pytań.**
- ✓ **14%** Polaków uzyskuje w teście mniej niż 7 punktów – czyli **udzielało błędnych odpowiedzi na ponad 75% zadanych pytań.**
- ✓ **Nikomu nie udało się odpowiedzieć poprawnie na wszystkie zadane pytania.**
- ✓ Badani wykazali się dobrą wiedzą o **ochronie danych osobowych**, a także dotycząca niektórych aspektów **zadłużania się.**

Średnia liczba punktów

13,45
(na 27)

Metodologia badania

METODOLOGIA BADANIA:

Wywiady CAWI na panelu badawczym Ariadna w ramach cotygodniowego badania omnibusowego Detektor Opinii.

PRÓBA:

N=1105 osób

Próba kwotowana ze względu na płeć, wiek i wielkość miejscowości zamieszkania:

- ✓ kobiety | mężczyźni
- ✓ 18-24 | 25-34 | 35-44 | 45-54 | 55+
- ✓ wieś | miasta do 20 tys. | miasta 20-99 tys. | miasta 100-500 tys. | miasta powyżej 500 tys.

CZAS REALIZACJI BADANIA:

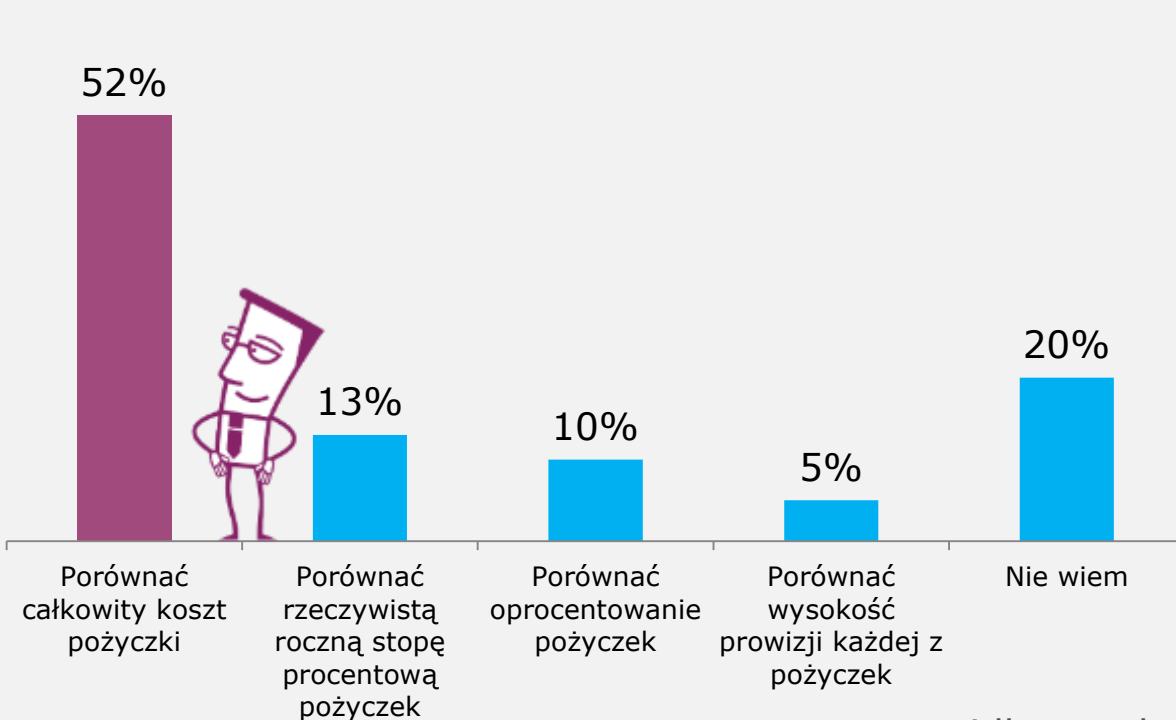
wrzesień 2017 r.

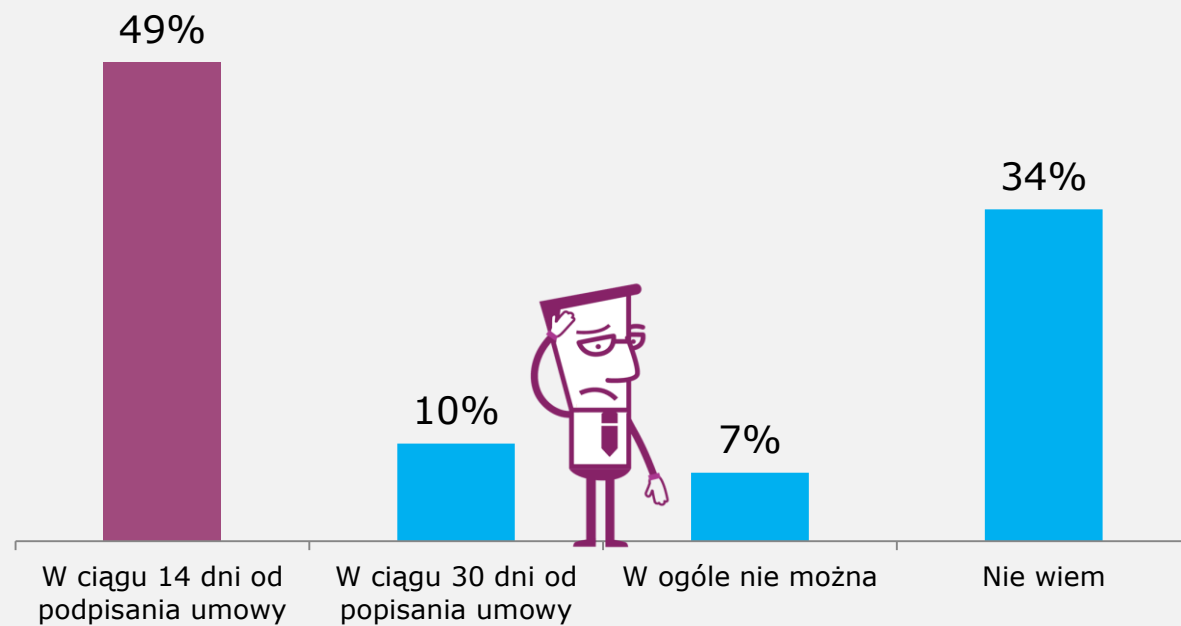
Egzamin z wiedzy finansowej - co tak naprawdę wiemy o pożyczkach, kredytach i zadłużeniu?

Ponad połowa badanych ma problem z udzieleniem poprawnych odpowiedzi na 50 proc. pytań testowych z tego zakresu. Trudne dla badanych pytania dotyczyły m.in.: definicji debetu, warunków formalnych związanych z kredytem, odstąpienia od umowy pożyczki czy zakresu działań firm windykacyjnych.

Aby znaleźć najkorzystniejszą ofertę kredytu/pożyczki należy...

Kiedy można odstąpić od umowy kredytu/pożyczki?

■ prawidłowa odp. ■ niepoprawna odp.

Egzamin z wiedzy finansowej - co tak naprawdę wiemy o pożyczkach, kredytach i zadłużeniu?

Niemal **60% Polaków nie zna nowych przepisów związanych z udzielaniem kredytu hipotecznego**, za to bardzo dobrze wie, co to jest kredyt konsolidacyjny.

■ prawidłowa odp. ■ nieprawidłowa odp.

■ Kredytów hipotecznych mogą udzielać tylko banki i SKOKi w walucie, w której klient uzyskuje większość dochodów lub posiada większość oszczędności.

■ Kredytów hipotecznych mogą udzielać tylko banki i SKOKi w dowolnej walucie wybranej przez klienta.

■ Kredyt konsolidacyjny łączy kilka zobowiązań w jedno np. kredyt hipoteczny, pożyczkę gotówkową i zadłużenie na karcie kredytowej.

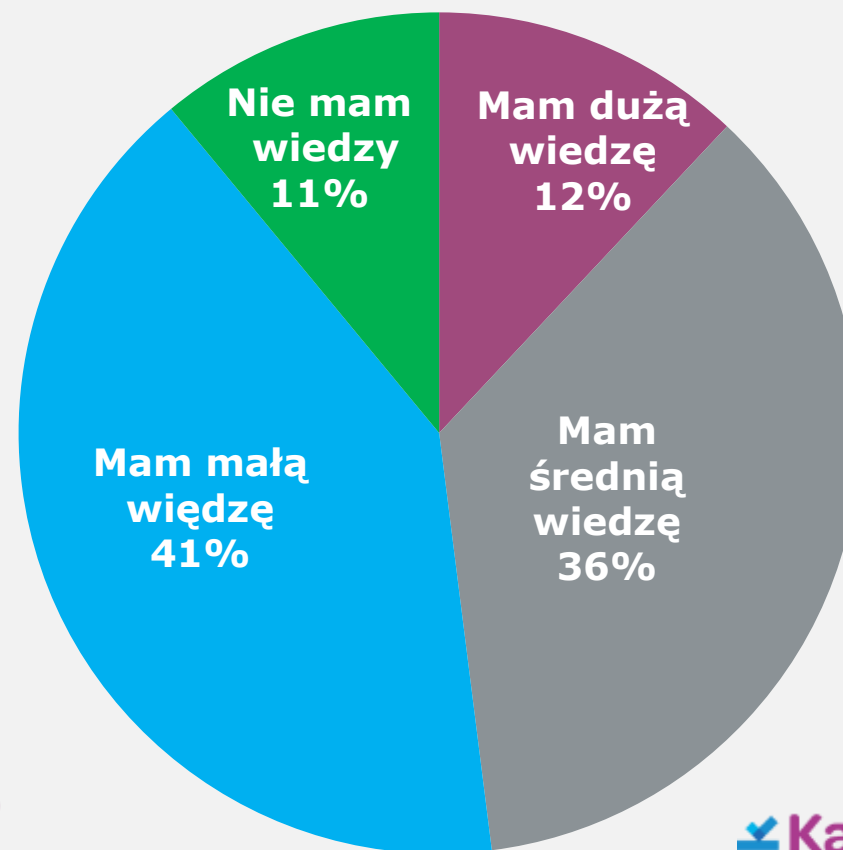
■ Konsolidacja kredytu oznacza możliwość czasowego wstrzymania spłacania zaciągniętego długu np. w przypadku utraty pracy.

Egzamin z wiedzy finansowej - co nam się wydaje, że wiemy o pożyczkach, kredytach i zadłużeniu?

- ✓ Blisko **co drugi badany ocenił, że poziom jego wiedzy** związany z tematyka pożyczek i kredytów **jest co najmniej średni**.
- ✓ Teoretycznie mamy wiedzę na te tematy, ale **w praktyce jej nie wykorzystujemy**, o czym świadczy liczba polskich dłużników!
- ✓ **Wyższe wyniki** w teście z dziedziny pożyczek, kredytów i zadłużenia uzyskują: osoby starsze, lepiej zarabiające i postrzegające swoją subiektywną sytuację materialną jako dobrą.

Jak ocenia Pan/Pani poziom swojej wiedzy i umiejętności związanych z korzystaniem z kredytów i pożyczek

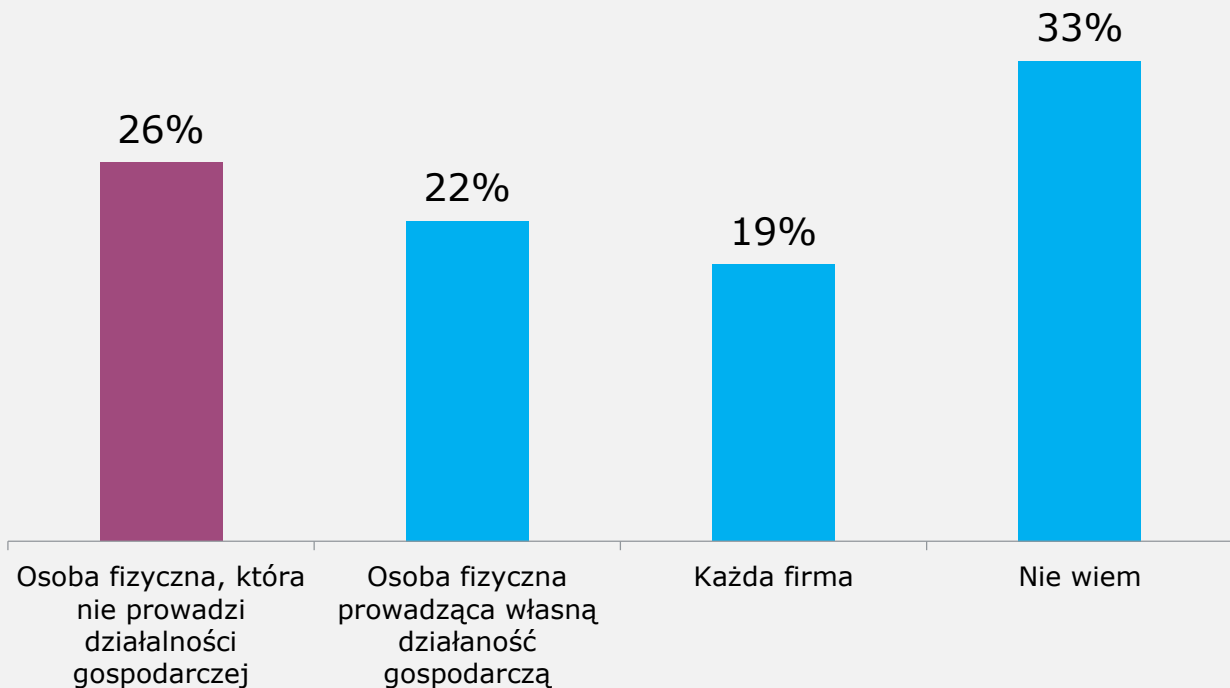

Egzamin z wiedzy finansowej – czy znamy swoje prawa...

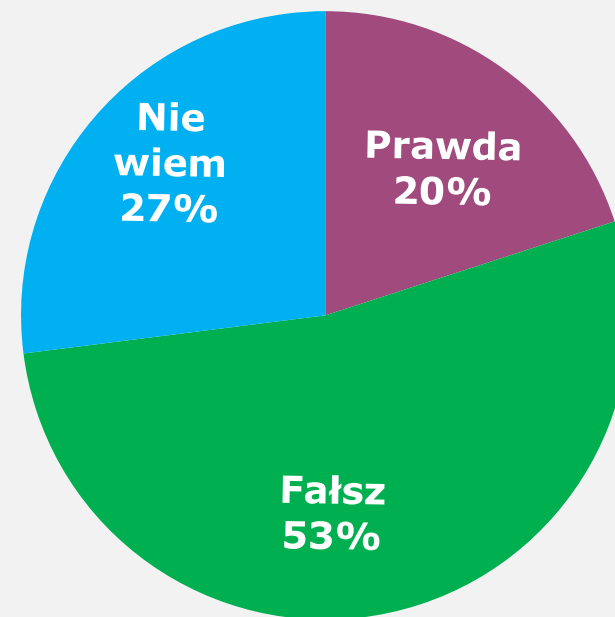
Ponad połowa badanych ma problem z udzieleniem poprawnych odpowiedzi na 50% pytań testowych, które dotyczą pożyczek, kredytów i zadłużeń. Trudność sprawia badanym sprecyzowanie praw firmy windykacyjnej oraz zdefiniowanie pojęcia upadłości konsumenckiej.

Kto może skorzystać z upadłości konsumenckiej?

■ prawidłowa odp. ■ nieprawidłowa odp.

Firma windykacyjna nie może zająć majątku dłużnika

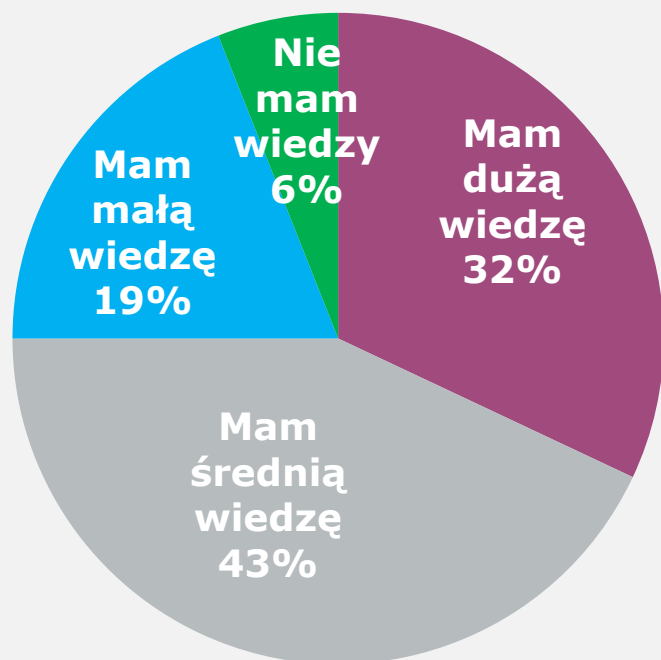

■ prawidłowa odp.

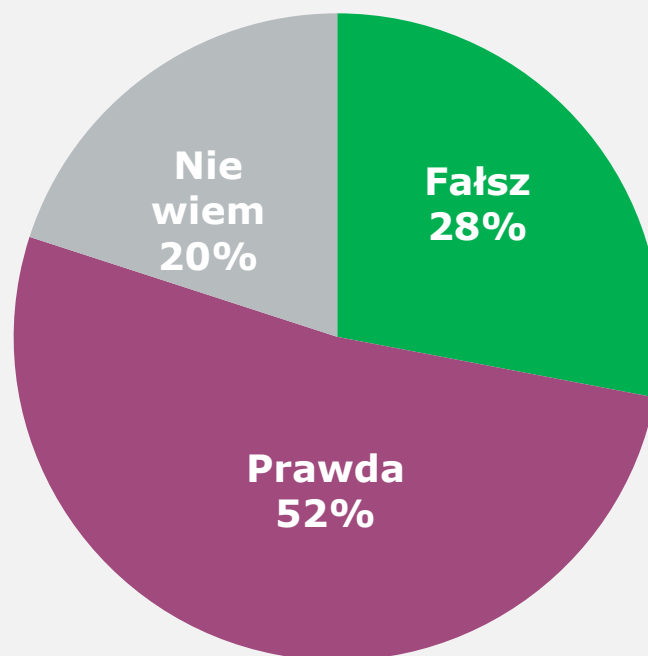
Egzamin z wiedzy finansowej – gospodarowanie budżetem domowym

Na 7 pytań dotyczących gospodarowania budżetem domowym aż 4 sprawiły trudność. Najtrudniejsze pytanie dotyczyło opłacalności nabywania produktów w wielopakach – 72% Polaków nie zdaje sobie sprawy, że kupowanie produktów w wielopakach nie zawsze musi być dla nich opłacalne.

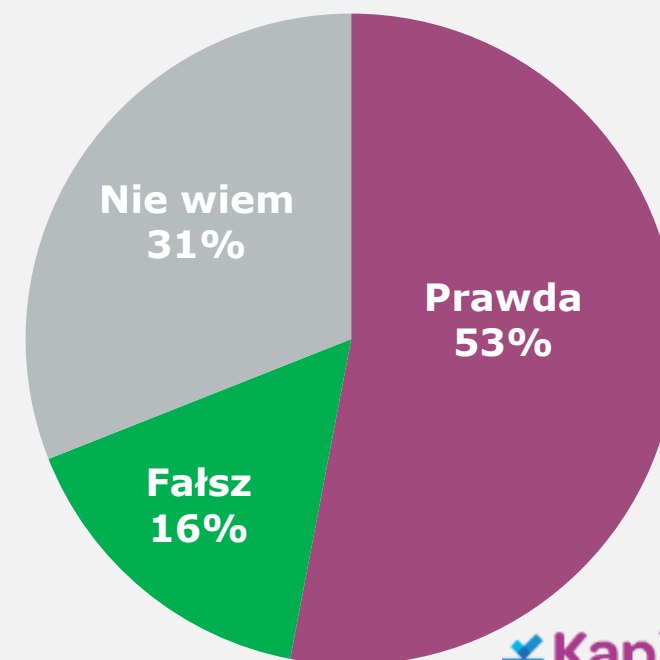
Jak oceniasz poziom swojej wiedzy dot. gospodarowania budżetem

Kupowanie produktów w wielopakach zawsze wychodzi taniej

Wynagrodzenie netto to kwota, którą otrzymujesz do ręki

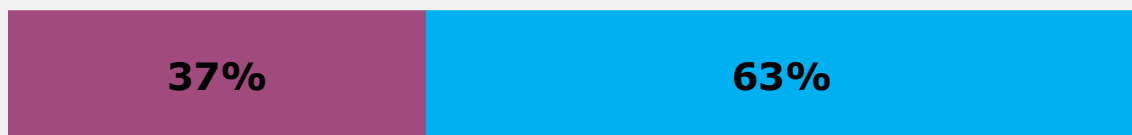

Egzamin z wiedzy finansowej – gospodarowanie budżetem domowym

67% Polaków nie jest świadoma, ile wynosi minimalna rekomendowana wartość oszczędności „na czarną godzinę”, a 63% uznaje, że rozsądnie jest ograniczyć plany budżetowe gospodarstwa domowego do jednego miesiąca.

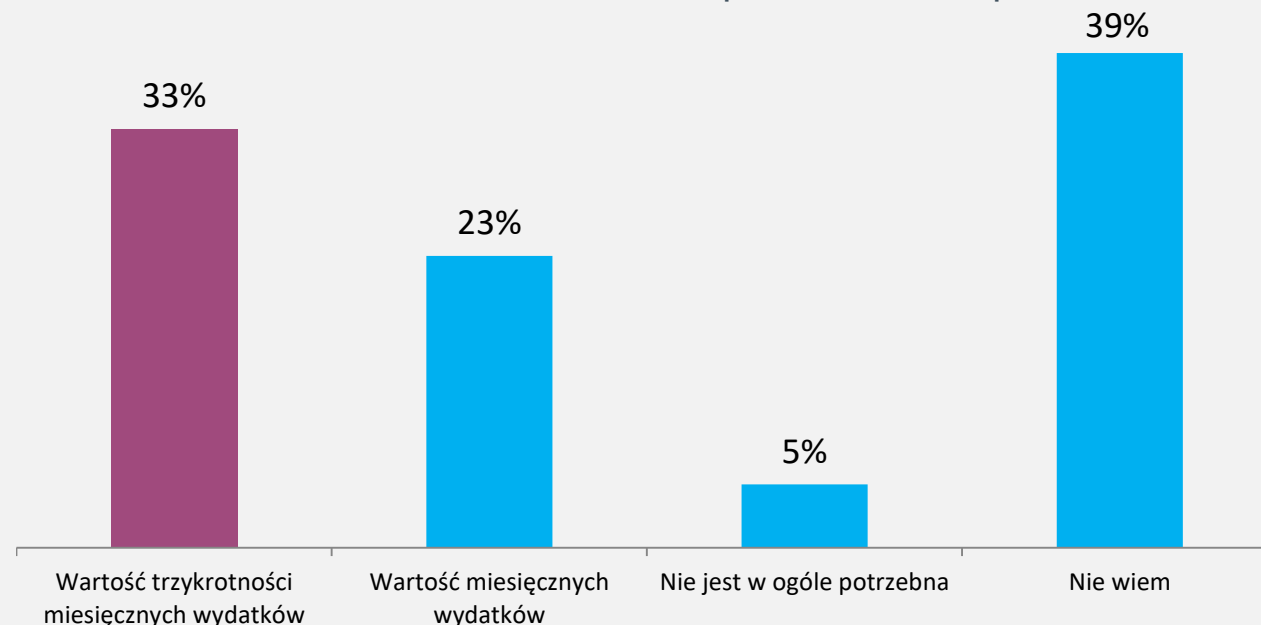
Na ile planować budżet domowy?

- Planując budżet domowy najlepiej rozpisać go na okres jednego roku, można wówczas zawrzeć w nim wydatki wymagające większego planowania np. wakacje, zakupy prezentów pod choinkę.
- Budżet domowy powinno się sporządzać na jeden miesiąc do przodu, bo trudno będzie nam przewidzieć wydatki związane z bardziej odległą przyszłością.

Rekomendowana minimalna wartość oszczędności „na czarną godzinę” powinna wynosić

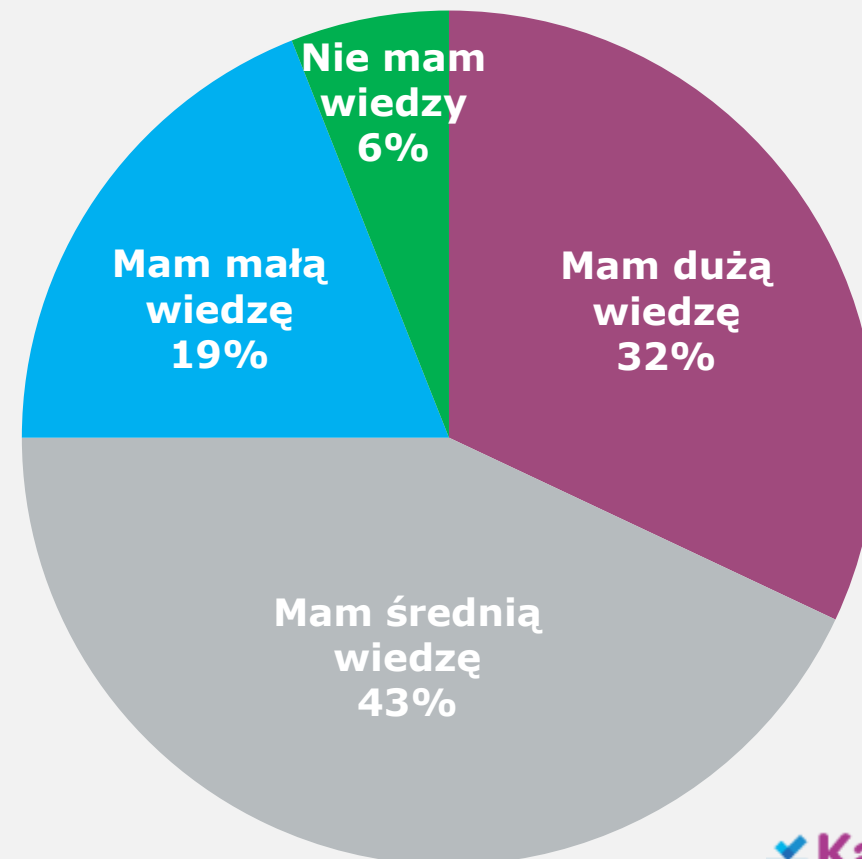
■ prawidłowa odp. ■ nieprawidłowa odp.

Egzamin z wiedzy finansowej – co myślimy, że wiemy o gospodarowaniu budżetem domowym?

- ✓ Mamy **wysokie poczucie kompetencji z zakresu finansów osobistych**. Zdecydowana większość Polaków deklaruje, że posiada wiedzę na temat gospodarowania budżetem domowym – 75 proc.
- ✓ **Wyższe wyniki** w teście z dziedziny gospodarowania budżetem domowym uzyskują: kobiety, osoby starsze, lepiej wykształcone, z większych miejscowości, lepiej zarabiające, posiadające dzieci.

Jak ocenia Pan/Pani poziom swojej wiedzy dot. gospodarowania budżetem domowym?

Egzamin z wiedzy finansowej – oszczędności i ochrona danych osobowych

Mimo że co drugi Polak deklaruje, że jego wiedza z zakresu oszczędzania jest co najmniej średnia, to **pytania z tego zakresu okazują się trudne dla większości badanych**. Aż 89% Polaków nie jest w stanie określić kwoty należnej im po wygaśnięciu lokaty – nie uwzględniają podatku „Belki”.

Wpłaciłeś 1 000 zł na lokatę na 12 miesięcy z gwarantowanym oprocentowaniem w wysokości 3% rocznie. Ile będziesz miał pieniędzy po wygaśnięciu lokaty?

■ 1 024,30 zł

■ 1 030 zł

■ 1 300 zł

■ Nie wiem

■ prawidłowa odp.

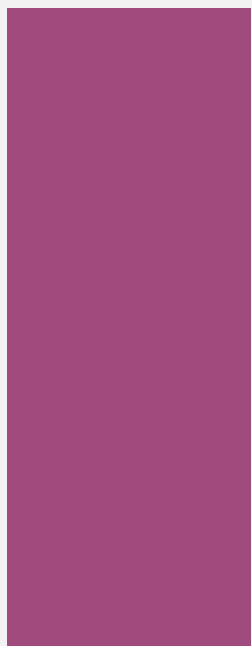

Egzamin z wiedzy finansowej – oszczędności i ochrona danych osobowych

Co zrobić, gdy ktoś bezprawnie posłuży się Twoimi danymi osobowymi?

■ prawidłowa odp. ■ nieprawidłowa odp.

79%

Należy niezwłocznie zgłosić to na policji i powiadomić organ, który wydał dowód osobisty, w celu jego unieważnienia.

Nie ma potrzeby zgłaszania tego na policję - sprawa jest zbyt błaha.

62 proc. deklaruje, że ma co najmniej średnią wiedzę z zakresu ochrony danych w sieci.

- ✓ Deklaracje mają przełożenie na faktyczną wiedzę badanych. **Polacy poradzili sobie stosunkowo dobrze z pytaniami dotyczącymi ochrony danych osobowych.**
- ✓ W teście uzyskują **lepsze wyniki:** kobiety, osoby starsze, lepiej wykształcone, posiadające dzieci, lepiej zarabiające i postrzegające swoją subiektywną sytuację materialną jako dobrą.

Egzamin wiedzy finansowej - podsumowanie

Najwyższe wyniki w teście uzyskiwały:

- ✓ Osoby starsze
- ✓ Mające wyższe wykształcenie
- ✓ Mieszkające w dużych miastach
- ✓ Mające wyższe dochody
- ✓ Posiadające dzieci

Nie stwierdzono istotnych różnic międzypłciowych w wynikach testu finansowego

- ✓ Zarówno kobiety, jak i mężczyźni podobnie wypadali w teście wiedzy.

Dzieci skłaniają do refleksji i nauki

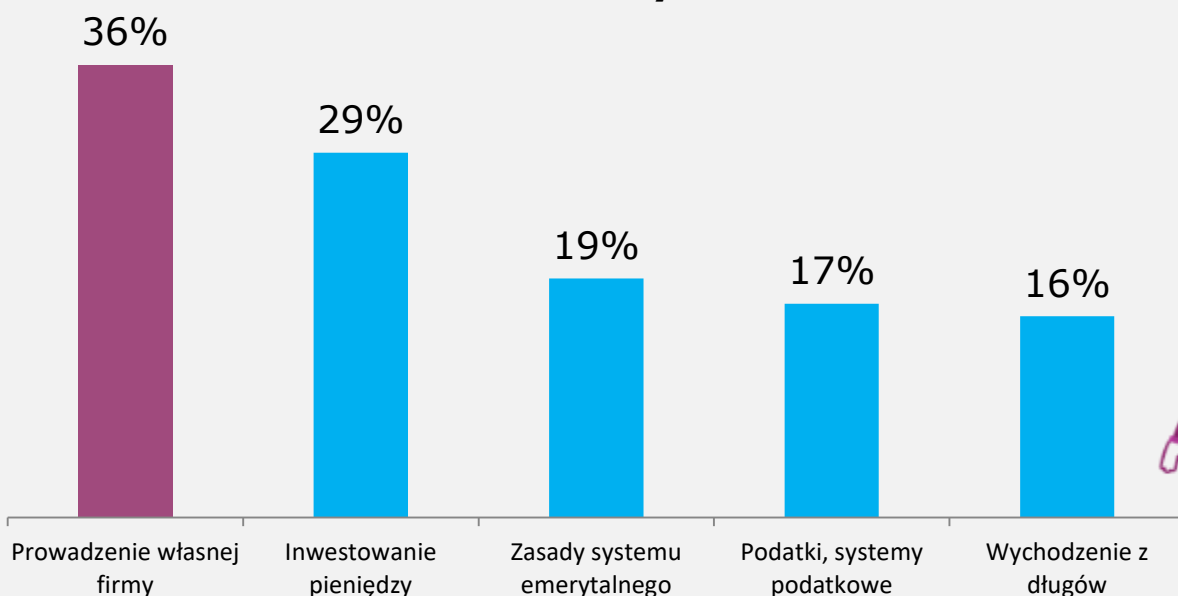
- ✓ Większą wiedzę finansową mają osoby posiadające dzieci.

Jak oceniamy własną wiedzę finansową - deklaracje

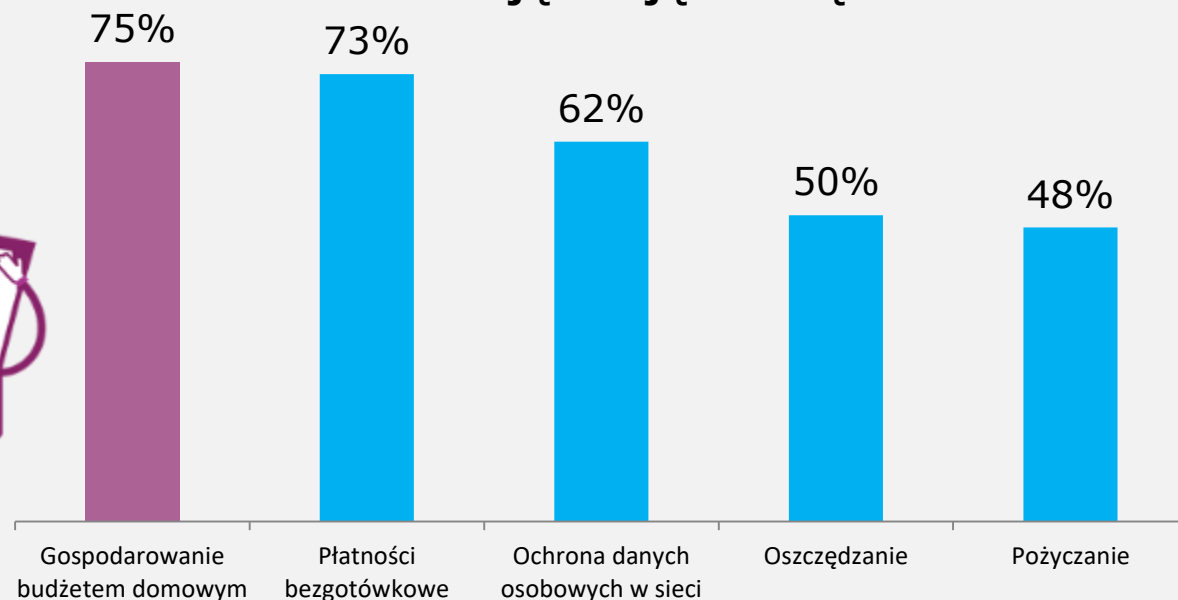
Dość **dobrze wypadamy w pytaniach dotyczących budżetu**, problemy pojawiają się, gdy chodzi o obszary finansowe, z którymi na co dzień mamy mniejszą styczność.

Nie mamy wiedzy na tak ważne tematy jak **system emerytalny**, a także **podatki** oraz **wychodzenie z długów**.

TOP 5 obszarów, w których Polacy nie mają wiedzy

TOP 5 obszarów, w których Polacy wysoko oceniają swoją wiedzę

■ prawidłowa odp. ■ nieprawidłowa odp.

Oczekiwania dotyczące edukacji finansowej

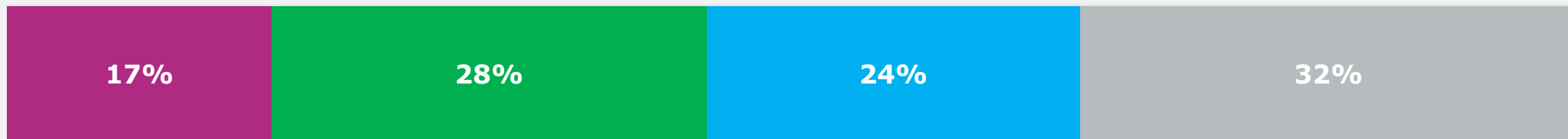

Oczekiwania dotyczące edukacji finansowej

Czy szuka Pan/i informacji na tematy finansowe?

- Na bieżąco staram się poszerzać swoją wiedzę dotyczącą finansów
- Od czasu do czasu szukam informacji dotyczących finansów, także po to, aby dowiedzieć się czegoś „na przyszłość”
- Sporadycznie szukam informacji z zakresu finansów, gdy sytuacja tego ode mnie wymaga (np. podczas składania zeznania podatkowego)
- W ogóle tego typu informacji nie szukam

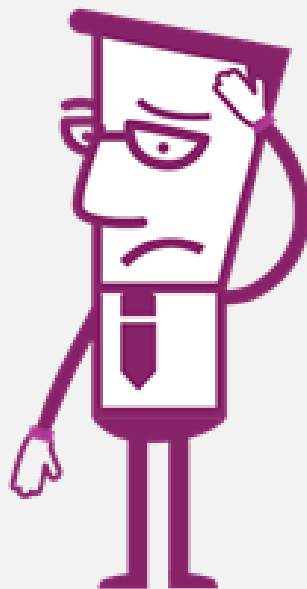

Ponad połowa Polaków przyznaje, że informacji z zakresu finansów szuka sporadycznie lub wcale.

Najczęściej wymienianym powodem tego zjawiska jest postrzegana bezczelowość finansowej wiedzy.

Oczekiwania dotyczące edukacji finansowej

Dlaczego nie zgłębia Pan/i swojej wiedzy z zakresu finansów lub robi to rzadko?

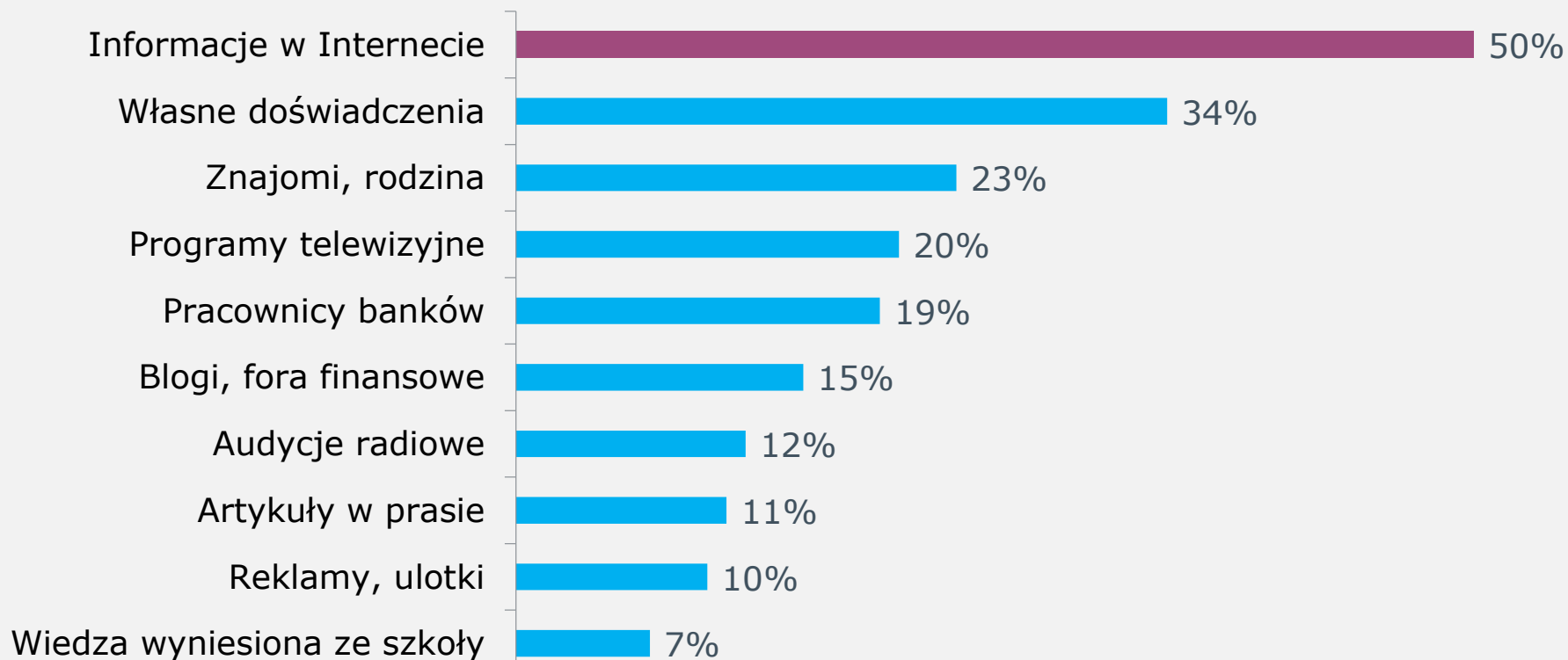
- ✓ Większość respondentów odpowiada, że **większa wiedza finansowa nie jest im do niczego potrzebna.**
- ✓ Respondenci wskazują także na **nieprzystępną formę** podawanych informacji.
- ✓ 52 proc. badanych odpowiedziało, że **wiadomości na temat finansów są skomplikowane, nudne, a także nieciekawie prezentowane.**

Oczekiwania dotyczące edukacji finansowej

Polacy wiedzy o finansach zazwyczaj szukają w Internecie.

Audycje radiowe i telewizyjne wydają się odgrywać mniejszą rolę w edukacji finansowej, tak jak tradycyjne metody nauki. Szkoła, prasa czy szkolenia uplasowały się na końcu listy.

TOP 10 źródeł, z których czerpiemy wiedzę o finansach

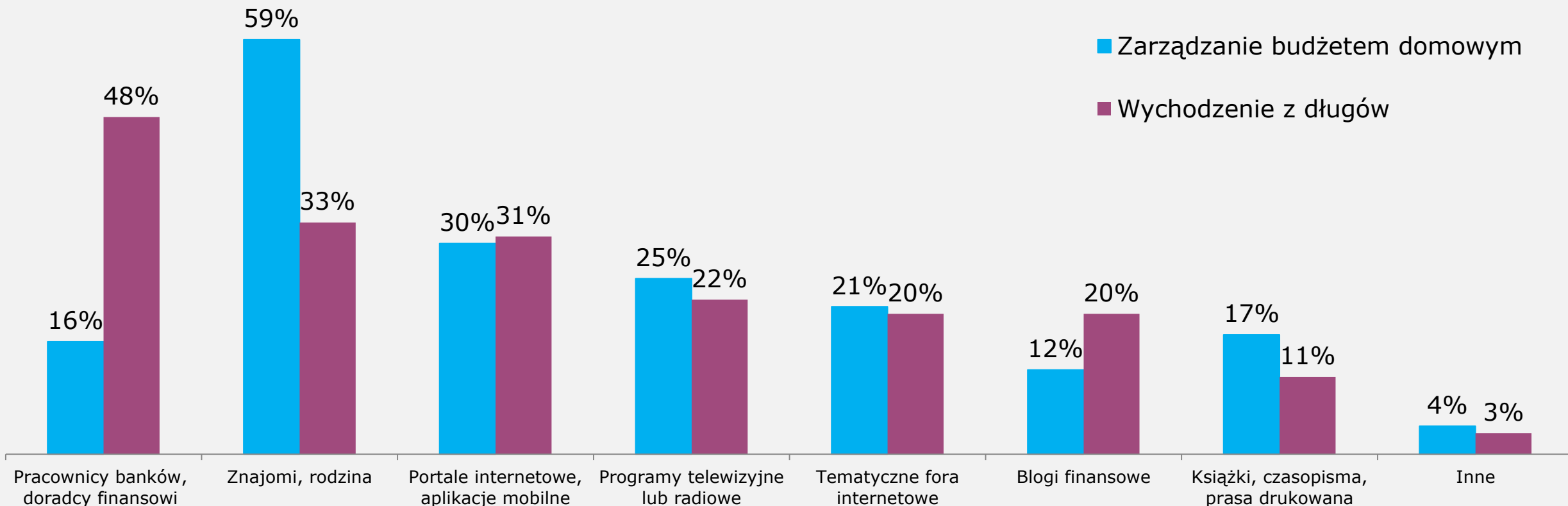

Oczekiwania dotyczące edukacji finansowej

Wiedzy o budżecie domowym poszukujemy aktywnie – polegamy na znajomych i rodzinie.

Gdzie Polacy szukaliby wiedzy dotyczącej zarządzania budżetem domowym i wychodzenia z długów

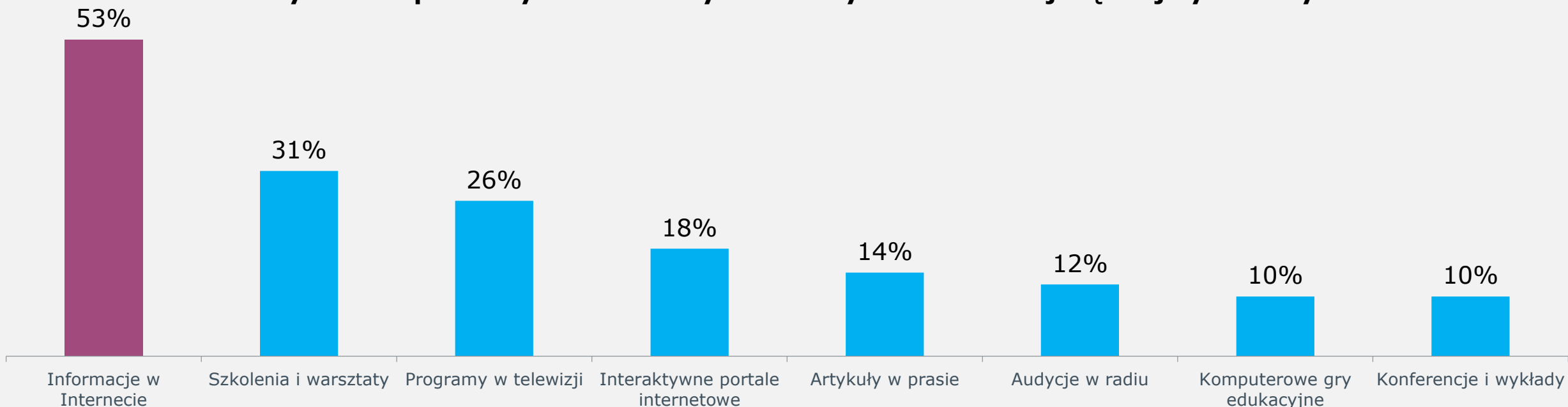

Oczekiwanie dotyczące edukacji finansowej

Badani chętnie skorzystaliby z informacji zawartych w Internecie.

Blisko **30 proc.** badanych za ciekawe uznaje **aktywne formy pozyskiwania wiedzy**, jak komputerowe gry i symulacje lub interaktywne portale, dzięki którym uczymy się poprzez doświadczenie, na konkretnych sytuacjach. Co trzeci badany ceni szkolenia i warsztaty.

Z których form przekazywania wiedzy na tematy finansowe najchętniej byś skorzystał?

Gra edukacyjna

Treści edukacyjne będą tak wplecione w fabułę, aby nauka była jak najmniej odczuwalna dla gracza i dawała mu przyjemność z pokonywania kolejnych poziomów gry. Gra „Kapitalny Gość” kładzie głównie nacisk na fabułę i wartość rozrywkową, jednak zadania będą zmuszały gracza do zapoznania się z zasadami jakie rządzą światem finansów.

Dziękujemy!